

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Večina Slovencev je potrdila svoje zaupanje v KPI

POJDIMO NAPREJ!

bomo deležni podpore od strani celotne Italijanske komunistične partije, ki je največja, najdoslednejša in najbolj strnjena resnično demokratična delavska stranka v Italiji.

Volitve za novi tržaški občinski svet so končane. Rezultat nam je znan, tako da iz njega lahko potegnemo zdaj tudi ustrezne zaključke.

V tem boju se je naša Partija morala spoprijeti s svojimi nasprotniki na vseh frontah. Ti pa so pri tem uporabili prav vsa sredstva, od pritiska ter najrazličnejših zvijačnih manevrov do odkritih groženj ter uporabljanja tako nizkotnih argumentov, kakršne predstavljata, n.p. trditvi o nekakšnih «glasovih v hladilniku» in parola naših nasprotnikov «Ne komunizmu». Vse jim je prišlo prav, samo, da bi komunizmom odtrgali čim več glasov. In prav zaradi tega je bila bitka tako trda, bodisi na slovenskem kot italijanskem področju.

Za slovensko področje je celo obstajal načrt, katerega namen je bil slovenske volivce odtrgati od naše Partije. Temu so veliko važnost pripisovali tudi italijanski nacionalisti. In kaj je pokazal volivni rezultat? Ta rezultat je pokazal, da smo na slovenskem področju ne samo utrdili svoj položaj, marveč smo ta položaj celo izboljšali. In mnenja smo, da je ta uspeh odločilnega pomena. Mi predstavljamo Partijo, ki zanjo ne glasuje samo delavski razred, ampak tudi večina slovenskih volivcev. To nas navdaja z velikim ter globokim zadovoljstvom tudi zaradi tega, ker nam je dobro znano, kot že poudarjeno, kaj vse se je storilo, da bi se preprečila takšna naša uveljavitev.

Res je, v splošnem smo v pogledu števila prejetih glasov nekoliko nazadovali: od 40.321 (21,65 odst.) glasov l. 1958 smo prišli na 39.935 (20,98 odst.) l. 1960 in 38.497 (20,44 odst.) glasov danes. Gre za nazadovanje, katerega vzroke bomo morali temeljito proučiti, zakaj političnih in deželnih volitev l. 1963 se nameravamo udeležiti, oziroma se na njih spoprijeti v cilju, da število glasov iz l. 1958 še presežemo.

V tej naši perspektivi in namenu nas hrabri ter nam je v oporo tudi zavest o mobilizacijski sposobnosti in enotnosti naše Partije, ki ni bila nikdar tako trdna, kot v tem trenutku, kakor tudi njena čvrstost pri določanju in postavljanju problemov. Tako shodi, sestanki in zborovanja, kot vsakodnevno kapilarno propagandno delo stotin in stotin naših tovarišev in tovarišic, Slovencev in Italijanov, mladih in starejših, vse to vedno in vsepovsod dokazuje življensko silo in sposobnost naše Partije.

Izboljšati bomo morali svoje delo v zvezi z mladino, v zvezi z žena-

mi, delavci v tovarnah in kmečkim slojem; začeti bomo morali uresničevati pogumnejšo politiko nasproti srednjim slojem, kakor bomo morali okrepiti tudi naše sekcije ter pokazati večjo in boljšo aktivnost v množičnih gibanjih.

V občinskem svetu bo zdaj pet slovenskih svetovavcev: trije naši (z Grbcem bi bili 4, če bi naša lista obdržala glasove s prejšnjih volitev), eden od PSI, kateremu je pripadla večina glasov bivše NSZ, in eden od SSL, ki se je tudi precej opomogla, z glasovi bivše NSZ. Listo bo v občinskem svetu zastopal dr. Simčič. Ta bo vsekakor še naprej «brnil» slovenske pravice s tem, da bo glasoval v prid stališč in predlogov Krščanske demokracije, ki je na teh volitvah izgubila 2.465 glasov in dva svetovavca.

To bi bilo nekaj v naglici iznešenih zaključkov, ki bi zaradi tega tudi utegnili biti nepopovni, vendarle ostane dejstvo, da smo zdržali pritisk nasprotnikov in, da se je naš položaj med slovenskim prebivalstvom okrepil. Nadaljevali bomo s svojim delom, da bi ta naš položaj še utrdili in da bi napredovali tudi na italijanskem področju, pri čemer

Izidi volitev za tržaški obč. svet

	Glasovi	%
KPI	38.497	20.44
KD	62.628	33.25
PSDI	15.294	8.11
FRN	1.280	0.68
MI	4.120	2.19
PSI	12.500	6.63
PLI	15.001	7.96
SSL	4.836	2.58
MSI	24.748	13.14
PRI	4.301	2.29
PDM	1.434	0.76
UT	3.705	1.97

KPI — Ital. komunistična partija, KD — Krščanska demokracija, PSDI — Ital. socialdemokratska stranka, FRN — Fronta nacionalne obnove, MI — Gibanje za neodvisnost STO (prej Fronta za neodvisnost), PSI — Ital. socialistična stranka, PLI — Ital. liberalna stranka, SSL — Skupna slovenska lista (prej Slovenska lista), MSI — Ital. socialno gibanje (fašisti), PRI — Ital. republikanska stranka, PDM — Monarhistična demokratska stranka, UT — Tržaška unija.

Lepa zmaga levičarskih strank v Ronkah

Bitka, ki so jo v Ronkah vodili komunisti in socialisti, da bi napredne sile ponovno prevzele občinsko upravo v svoje roke, se je zdaj v tem važnem posoškem središču zaključila z njihovo veliko in zares sijajno zmago.

Lista «Alleanza socialista» je namreč na volitvah prejšnje nedelje prejela 3140 glasov, nasproti 2848 v l. 1958. Lista «Patria e lavoro», sestavljena od KD in PSDI, pa navzlic podpori fašistov in liberalcev samo 2703 glasove. Levičarska lista je tako prejela 232, ali 2 odstotka glasov več, kot na preteklih volitvah.

Ta sijajni uspeh je potemtakem tudi topot razočaral tako KD kot prefekta, ki sta vztrajno že dolgo upala na drugačen uspeh, kakor sta tudi že delj časa tega začela skupno akcijo, da bi občino iztrgala iz rok ljudskih sil. Ta akcija se je razvijala ob odkriti sabotaži nadzornih oblasti, ki so z vsemi svojimi močmi nasprotovale sleherni pobudi dosežanju napredne uprave. Le-te, nam-

reč nadzorne oblasti, so sistematično zavračale domala vse sklepe in proračune ter na vse načine ovirale uspešno poslovanje uprave, z očitnim namenom, da bi demokratičnim upraviteljem onemogočile uresničitev sprejetega programa. Pri tem je KD v Ronkah izdatno uporabljala najraznovrstnejše obtožbe, laži ter izmišljotine, da bi tako med volivce vnesla zmedo in nezaupanje. Toda, vsi ti manevri in sredstva ji kljub temu niso mogli zagotoviti uspeha (kot so brez uspeha v teku predvolivne kampanje porabili tudi številne milijone).

Na srdite osebne napade proti demokratičnim upraviteljem, kakor tudi na številna natolecevanja, so komunisti in socialisti odgovorili s svojim jasnim in premočrtnim predvolivnim nastopom, temelječim na zaupanju in spoštovanju tako samih volivcev kot njihove zmožnosti za trezno presojo, pri čemer so se v teku svoje predvolivne kampanje dotaknili predvsem nekaterih tre-

Prvič izvoljen slovenski občinski svetovavec tov. Jarc

nutno najvažnejših političnih vprašanj, kot n.p. deželne ureditve, perspektiv in možnosti načrtovanja v krajevnem merilu, skladno z načrtovanjem v deželnem okviru, kakor so se tudi dotaknili vprašanja antifašizma, ki je tako živ v partizanskih Ronkah, kjer je v borbi za svobodo dalo svoje življenje 300 ljudi.

Zmaga v Ronkah je zmaga ljudske enotnosti, ki jo je bilo moč uresničiti samo skupno s KPI in PSI (kar je, tudi preprečilo poizkuse, da bi se enotnost med obema delavskima strankama razbila); je nadalje zmaga antifašizma proti skupnemu bloku desnice, od KD (ki je v Ronkah še posebno nestrpna in reakcionarna) do liberalcev in fašistov; je zmaga prijateljstva med Italijani in Slovenci, ki so v Ronkah množično glasovali za demokratično listo, s čemer so s svojimi glasovi prispevali, da je bil topot — prvič v zgodovini Ronk — izvoljen tudi slovenski svetovavec, tov. Franc Jarc.

V četrtek 22. t. m. se prične II. kongres tržaških komunistov

II kongres Avtonomne tržaške federacije se bo začel v četrtek 22. novembra ob 18. uri v Ljudskem domu, ulica Madonnina 19 in se bo zaključil v nedeljo 25. novembra.

Dnevni red je sledeči:

1. Izvolitev delovnih komisij;
2. obračun delovanja in perspektive tržaških komunistov. Poročal bo tov. Paolo Sema;
3. diskusija in zaključki;
4. poročilo federalne kontrolne komisije in pregledovavcev računov;
5. odobritev resolucij;
6. izvolitev federalnega komiteja, federalne kontrolne komisije, pregledovavcev računov in delegatov za X. vsedrjavni Kongres KPI.

Zborovanje sen. Terracinija v kinu „Arcobaleno“

V nedeljo 25. novembra ob 11. uri bo govoril v kinu „Arcobaleno“ tovariš sen. UMBERTO TERRACINI, član vodstva KPI.

Meščani vabljeni.

Pomen kongresa

Prihodnji četrtek se bo začel v Ljudskem domu v ul. Madonnina drugi kongres Avtonomne tržaške federacije KPI. To bo zelo važen kongres zaradi političnega momenta v katerem se vrši in, s tem v zvezi, zaradi vprašanj, ki bodo v središču diskusije delegatov.

V mednarodnem okviru je položaj poln nevarnosti in borba za mir bo prav gotovo ena od osnovnih tem tega kongresa. Bistvena naloga komunistov, zlasti v položaju v kakršnem se nahaja Trst, je borba za mir, za mirno sožitje in razorožitev.

V državnem okviru so vprašanja levega centra, znaki involucije

in degeneracije sedanje vladne politične formule, centralni problem, na katerega se bo osredotočila pozornost kongresistov, tudi v povezavi s tržaškim političnim položajem, kot je izšel iz volivnih izidov od 11. in 12. novembra.

Volitve, ki so se vršile pretekle dni, bodo nedvomno v središču kongresne diskusije. Treba bo proučiti volivno bitko, analizirati volivne rezultate čim globlje ter povleči zaključke za nadaljnjo borbo naše Partije za resnični okret na levo. Povdariti je treba, da, če se II. kongres federacije vrši takoj po volitvah za tržaški občinski svet, ima pred seboj drugo, še bolj važno bitko: bitko splošnih političnih volitev, ki so predvidene za prihodnjo pomlad.

Osnovna naloga kongresa — in na splošno vseh tovarišev — je torej ta, da iz globoke, politične proučitve volivnih rezultatov povlečemo čititlje in nauke za politično in organizativno okrepitev Partije, imajoč v vidu perspektive

(Nadaljevanje na 4. strani)

Tov. Terracini na kongresu v Trstu

V tržaški federaciji KPI

Za povečanje Partije

V sredo zvečer je bilo v Ljudskem domu v ul. Madonina izredno dobro obiskano zborovanje tržaških komunistov, na katerem sta tovariša Vidali in Sema komentirala volivne izide. Na zborovanju je bil obenem sprožen začetek kampanje včlanjevanja in pridobivanja novih članov za 1963, kar naj bo temeljna naloga tržaških komunistov v tem trenutku, na predvečer federalnega kongresa in desetega vsedravnega kongresa KPI.

Ta problem je zlasti poudarjen v Tezah za X. Kongres tam, kjer je rečeno, da «bistveni element akcije za obnovitev in okrepitev mora biti prizadevanje za povečanje organizacijske sile partije».

«Množični značaj naše partije — je rečeno v Tezah — je značilni element vsega našega pojmovanja demokratične in socialistične revolucije v Italiji; ohranitev in razvijanje tega značaja partije je zato nujno potreben pogoj vse naše strategije. To vprašanje zadobiva posebno sodobnost danes, ker se nahajamo v enem odločivnih trenutkov, v katerem se oblikuje nova generacija partijcev, kot je bilo to v času odporniškega gibanja, kot se je zgodilo po prelomu antifašistične in demokratične enotnosti, ob prvem spopadu s klerikalno reakcijo. Kot tedaj, tako mora tudi danes partija znati poiskati življenjski stik z novimi pro-

oooooooooooooooooooooooooooo

Od tu in tam

V zadnjih 13 letih, to je odkar obstaja ljudska republika, je na kitajskih visokih šolah zaključilo študije okrog 900.000 študentov. Samo v Pekingu je nad 50 visokih šol.

Po najnovejših podatkih Svetovne zdravstvene organizacije se je število malaričnih bolnikov po svetu znižalo v minulih letih od 250 na 140 milijonov, to je za 44%.

letarci, s kmeti, mladino ženami, intelektualci, ki se pojavljajo na socialnem in političnem pozorišču.

To jasno navodilo politične važnosti včlanjevanja in široke rekrutacije ter je še posebno veljavno in aktualno v Trstu, za naše italijanske in slovenske tovariše. Zlasti na slovenskem področju je važna in možna dobra kampanja za rekrutacijo med delavci, mladino, kmeti in ženami. Volivna kampanja je jasno pokazala, da uživa naša Partija čedalje večje zaupanje med slovenskim prebivalstvom. To spoštovanje, simpatijo, to povezavo z našo borbo je treba spremeniti v organizirano silo, z novimi pristopi v našo Partijo. Zdi se nam, da je to temeljna naloga tovarišev, sekcij, celic v okrajih in po okoliških vaseh.

Če se bodo tovariši zavzeli v tej smeri, bodo najbolje dokazali, da so razumeli našo linijo in naloge, ki jih ima danes naša Partija. Zato vabimo tovariše, da se lotijo dela z navdušenjem, da nam pošljejo svoja poročila o rezultatih, o izkušnjah pri delu za včlanjevanje in pridobivanje novih članov, kajti vsak korak naprej predstavlja novo spodbudo za vso Partijo.

Kongresno zborovanje komunistov iz Ricmanj

V nedeljo 11. novembra so se komunisti iz Ricmanj zbrali na celičnem kongresu za predpriprave na sekcijski in potem na federalni kongres Tržaške avtonomne komunistične federacije.

Sejo je otvoril tajnik celice, ki je orisal pomembnost kongresa in važnost udejstvovanja komunistov na političnem in socialnem področju. Omenil je tudi, da se bodo delegati, ki bodo izvoljeni na celičnem kongresu, udeležili s konkretnimi predlogi za okrepitev partije na sekcijemskem in potem na federalnem kongresu.

V političnem poročilu člana glavnega odbora partije tov. Gombača, je bilo obrazloženo številnim pri-

sotnim komunistom politično mednarodno in vsedravnno obzorje, s posebnim poudarkom na zadnje dogodke na Kubi in kako so tržaški komunisti, in z njimi tudi podeželski reagirali na vojno provokacijo imperialistov. Orisal je velik doprinos Sovjetske zveze za ohranitev miru na svetu. Seveda je bilo govora o notranji vsedravnni politiki s pogledom na politiko levega centra in na zadržanje posameznih strank do te politike.

Sledila je nato kratka debata navzočih, ki so se v bistvu strinjali z izvajanjem tov. Gombača.

Razvilo se je tudi živahno razpravljanje o drugih problemih, kot na primer o proslavi oktobrske revolucije in poživljanju kulturnega delovanja prosvetnega društva.

Končno so bili izvoljeni delegati za sekcijski kongres in po dvehurnem delu so se tovariši razšli z zavestjo, da čaka komuniste še mnogo dela na vsakem področju javnega udejstvovanja.

Parlamentarna dejavnost tov. Vidalija

V zadnjih tednih je tov. Vidali posegel v diskusijo o proračunu ministrstva za industrijo in trgovino, ki je bila v poslanski zbornici. V intervenciji je naš poslanec obširno obravnaval gospodarski položaj Trsta, s posebnim oziranjem na razmere v mali in srednji industriji, obrtništvu in mali trgovini. Nakazal je obenem konkretne ukrepe, ki bi bili potrebni v okviru organiziranega načrta za procvit Trsta.

Poleg zgoraj omenjene intervencije, je naš poslanec v zadnjih tednih predložil v poslanski zbornici še razne interpelacije. Urgiral je izplačilo pokojnine državljanom, ki bivajo v Trstu, katerim so bili priznani prispevki socialnega zavarovanja za dobo 1920-1926. Zadevni zakon je bil odobren pred kratkim, predložil ga je tov. Vidali že novembra 1958. Tov. Vidali je vložil tudi protest proti prepovedi volivnih zborovanj na Trgu Unità. Kot znano je prepoved izdal vladni komisariat, z očitnim namenom, da se

prepreči slovenski govor na omejenem trgu.

Skupno z drugimi komunističnimi poslanci je bila predložena interpelacija glede pouka tujega jezika na šolah v Gorici. Tov. Vidali je iznesel nadalje še druge probleme, zvezi z delavskimi borbami, kot spor v podjetju Orion, ki je nastal, ker je ravnateljstvo iz maščevanja odpustilo štiri delavce, od teh sta bila dva člana notranje komisije. Zavzel se je še za problem zapore tovarne ATLAS in dveh smrtnih nezgod v ladjedelnici sv. Marka. V tej zvezi je urgiral strogo preiskavo o vzrokih zaskrbljujočega naraščanja nezgod na delu, ki so v zadnjih letih skoro na dnevnom redu v raznih tovarnah z državno udeležbo. Predmet interpelacij našega poslanca sta bila nadalje uvedba zakona za dokončno ureditev položaja nameščencev bivše ZVU ter primer poskusa ustrahovanja nekega sindikalnega voditelja omenjene kate-

Iz tez za X. Vsedržavni kongres KPI

Preprečiti novo vojno

Preprečiti novo svetovno vojno in rešiti mir je naša prva in osnovna naloga v delu in boju. To je naloga, ki se postavlja v interesu vseh ljudi, pa naj pripadajo katerikoli socialni skupini. To izhaja že iz samega značaja, ki ga je vojna danes dobila, če bi se v njej spopadli z atomskim in jederskim orožjem. Za razliko z vsemi prejšnjimi vojnami, bi ta vojna pomenila uničenje človeškega rodu in moderne civilizacije. Po taki vojni bi morda po vsem našem planetu in prav gotovo pa v celih in zelo prostranih področjih sveta in predvsem v srednji in zapadni Evropi — v številni Italiji — bila tragično zadeta vsaka možnost napredne gospodarske in socialne evolucije. Odkrito moramo zavrniti in pobijati vsako težnjo, ki bi zanikala ali podcenjevala to nevarnost, najhujšo, ki nam danes grozi. Prav posebno pa moramo zahtevati, da bi rešili Italijo, Evropo in vse človeštvo pred to nevarnostjo. konkretne ukrepe, kot enega izmed osnovnih elementov za uresničenje, v političnem vodstvu naše dežele, pravega preokreta na levo.

Tudi v delavskem in ljudskem gibanju z odločnostjo kritiziramo in zavračamo vsako tendenco igranja z perspektivo atomske vojne, vsako njeno ocenjevanje kot drugorazredne nevarnosti in zanižanje uničevalnega značaja svetovne vojne, v kateri bi uporabili atomsko orožje.

Take tendence niso samo globoko zmotne, ampak preprečujejo tudi potrebno mobilizacijo ljudskih energij, ustvarjajo fatalizem, skepticizem, nezaupanje v uspeh boja za mir in za rešitev vsega človeštva.

Iz tega našega gledanja na nevarnost, ki grozi človeštvu namreč izhaja mogočen im-

puls k akciji in k enotnosti vseh tistih, ki hočejo zagotoviti ljudem prihodnost napredka in višje civilizacije. Razlike, tudi globoke razlike v ideoloških koncepcijah, v političnih in verskih stališčih ne smejo in ne morejo postati ovira za to nujno sodelovanje. To je za nas cilj in da bi ga dosegli, moramo biti pripravljeni na neprestano iskanje stikov, medsebojnega razumevanja in sporazuma ter se odreči vsakemu sektaškemu zaprtju; nikdar se ne smemo skrivati za ekskluzivistične organizacijske ali akcijske formule, več celo truditi se moramo za obnovo naših oblik gibanja in boja ljudskih množic za mir le, da bi izvršili nalogo: preprečiti drvenje k vojni, vsiliti vsem državam politiko miru, doseči splošno, nadzorovano razorožitev.

Preobrat na levo

Komunisti se borijo, da bi v novem političnem položaju, ki je nastal, dozoreval dejanski preobrat na levo, izhajajoč iz novih pogojev in možnosti, ki jih ta položaj nudi že samo zaradi dejstva ker postavlja ves socialni in politični boj bolj v ospredje.

Komunisti torej delujejo, da bi prispevali k uresničenju pozitivnih aspektov vladnega programa levega centra; in sama akcija ki jo vodijo, da bi kritizirali in pobijali njegove negativne strani, sama in nujna opozorila na meje in na nevarnost, ki jo vsebuje tekoči politični proces, vse to ima cilj, da bi potisnilo naprej nacionalno politično situacijo. Toda na to našo akcijo je treba gledati kot na sestavni del bolj široke in organske bitke naperjene k uveljavitvi splošne protimonopolistične linije, k proglasitvi gospodarske programacije usmerjene predvsem v smislu potreb in socialnega dviga razredov delovnega

ljudstva, k prevladanju tistih ukrepov strukturalne reforme, tistih usmeritev notranje in zunanje politike, ki ustrezajo liniji v ospredje pomaknjene demokratske obnove.

V tem smislu delujemo, da bi pozitivno pomagali k dozorevanju protislovij med demokratičnimi zahtevami, ki obstojajo v samih strankah levega centra ter cilji ohranitve sistema, ki si jih postavlja vodilna skupina KD in katerim se druge stranke levega centra, kot se je doslej pokazalo, podrejujejo in jih sprejemajo. Obenem pa delujemo na protislovju, ki se čedalje bolj jasno pojavlja med sedanjim programom levega centra ter novimi potrebami, ki v deželi dozorevajo, pozivi, ki se izražajo v množičnih bojih, za dosego bolj v ospredje potisnjene politične izhoda, kot posledice bitke ljudskih sil za preokret na levo.

Pogoj za uveljavitev takega preokreta na levo je razvoj avtonomije in enotnosti delavskega gibanja in njegovih razrednih organizacij. Ta enotnost in avtonomija je nevarnost, katere se danes boje voditelji KD, ker je to politični vzvod, ki lahko potisne na levo celoten položaj v trenutku, ko država širi sfero svoje akcije, ko se odpira naloga programacije, ko se začneja z določnimi ukrepi gospodarskih in socialnih reform.

Ta enotnost in avtonomija se uveljavljajo danes ne samo prek nujnega dela političnega razčiščevanja in politične propagande, marveč tudi z dejavnostjo, ki dovoljuje napredovanje bojev okrog zahtev in vsebin izhajajočih iz osnovnih vprašanj nacionalne družbe, porajajočih se znotraj organizacij v katerih se razčlenjuje demokratično življenje naše dežele in, ki morajo najti politični izhod na ravni države in spopada okrog splošnih političnih usmeritev.

Fašisti so izgubili v Trstu mnogo glasov

